

رتبه
سوم

سومین دورهٔ فراخوان خاطرات معلمی

گردنهٔ مولان آباد

سوار ماشینِ جیپ صحراء شدیم و راه افتادیم. تقریباً بیشتر راه را با زحمت و سختی فراوان پشت سر گذاشته بودیم. به یک گردنه نزدیک روستا که بسیار برگیگر و مرفوع بود، رسیدیم. به دلیل ارتفاع و باد سه‌همگین و کولاک برگ ناشی از آن، راه کاملاً بسته شده بود و راه روستا اصلاً مشخص نبود. راننده با سرعت پیش می‌رفت. زنجیر بسته بود، چون می‌دانست در صورت کوچکترین توقف ماشین، به طور کامل از ادامه راه باز می‌ماند.

یک‌دفعه خود را در میان تله و کوهی از برگ گرفتار دیدیم. هرجا را

به دلیل وجود زیارتگاه شیخ و سید زبرگواری، از سال‌ها قبل همیشه مسیر رفت و آمد زائران زیادی است. خیلی به طوف و زیارت عقیده نداشتیم. فقط چون در حال تحصیل برای کارشناسی آموزش ابتدایی بودم و باید آخر هفته‌ها برای حضور در کلاس‌های دانشگاه به شهرستان برگشتم، آن روستا را انتخاب کردم. زائران زیادی به روستا رفت و آمد می‌کردند و من می‌توانستم پنج‌شنبه و چهارشنبه با ماشین آن‌ها به شهرستان رفت و آمد کنم.

شنبه در حال بازگشت بودیم. برگ زیاد بود و همچنان بارش ادامه داشت.

دو میان سال تدریس بود. زمستان بود و برف زیادی آمده بود. شاید در کمترین جایی از این کرهٔ خاکی، آنقدر برف آمده بود. آن سال‌ها برف زیاد می‌بارید و هر بار که شروع به باریدن می‌کرد، تا چند روز ادامه داشت. در یکی از روستاهای اطراف کوه‌های چهل‌چشمۀ کردستان سازمان‌دهی شدم؛ کوه‌هایی که حتی در فصل تابستان هم از برف پوشیده است و طبیعت بسیار زیبایی در این فصل دارد. اسم روستا «مولان آباد» است؛ منطقه‌ای سرد، برگیگر و صعب‌العبور. به همین دلیل، هرساله گردشگران و مسافران زیادی را به خود می‌بینند. روستایی که

می‌نگریستی، سفید بود و بس. کولاک برف‌های اطراف را جمع کرده بود و با ارتفاعی نزدیک به سه متر، راه را کاملاً بسته بود. رفتن به جلو اصلاً امکان پذیر نبود. تصمیم گرفتیم به عقب برگردیم، اما باد و کولاک برف، در طول چند دقیقه، راه پشت سر را هم بست. تله و کوه برف در جلو و عقب لحظه به لحظه بیشتر می‌شد.

نه راه پس بود و نه راه پیش. داشتیم از سرما یخ می‌زدیم. اجاق گاز مسافرتی را که همراه‌مان بود، داخل ماشین روشن کردیم. دو تا از همکاران از ماشین پیاده شدند و با بیلی که همراه داشتیم، مشغول برگشت به عقب شدند. اما انگار این نقطه از سرزمین خدا اولین و آخرین نقطه زندگانی ما بود. بی‌فایده بود. هرجا را پاک می‌کردیم، فوراً پر از برف می‌شد. بالاخره آن دو همکار تصمیم گرفتند با پای پیاده به روستا بروند. تا روستا راه زیادی مانده بود و رفتن با پای پیاده بسیار پرخطر؛ آن هم در میان آن کولاک و گرداب وجود حیوانات وحشی.

آن‌ها رفتند تا از مردم روستای مولان آباد برای نجات ما و ماشین کمک بیاورند. من و یکی‌دیگر از همکاران، به همراه راننده، در ماشین و کنار شعله اجاق گاز ماندیم به امید کمک. من از ماشین پیاده شدم و دوباره با بیل مشغول برگردی برای بازگشت شدم. اما انگار ماشین روی زمین می‌خکوب شده بود و تکان نمی‌خورد. ناگهان از پشت سر و کمی دورتر، لامپ‌های روشن یک ماشین را دیدم. ماشین از دور دیده می‌شد و داشت به ما و به آن گردنے نزدیک می‌شد. با تمام توان ۵۰۰ متر، خود را با آن رساندم. یک نیسان پاترول سبز بود. از آن‌ها خواستم توقف کنند، چون در صورت ورود به گردنه، در برف و کولاک اسیر می‌شدند. ماشین از همانجا که ارتفاع برف کمتر بود،

پاک کردن جاده». همکارم گفت: «ما معلمان روستای مولان آباد هستیم. مشکلی برای دیگر همکارانمان پیش آمد؟» آن‌ها که از جزئیات خبر نداشتند، با سرعت به برف‌روبی ادامه دادند و رفته‌اند. ما را هم با خود بردند. سوار ماشین شاسی بلند شدیم. بعد از نیم ساعت به گردنه محل حادث رسیدیم. ماشین برف‌روب با سرعت برف را کنار زد. کم کم جیپ از زیر برف نمایان شد. توانستیم جیپ را به ماشین شاسی بلند راهداری وصل کنیم. به طرف مولان آباد، به دنبال ماشین برف‌روب راه افتادیم. مردم و همکارانمان از دور منتظر و مضطرب و ناراحت بودند و ما هم همین طور.

از دور یکی از همکارانم را دیدیم. او هم متوجه من شد. از خوشحالی و تعجب بی‌حال شد و روی زمین افتاد. بالاخره بعد از چند دقیقه که حالش بهتر شد، داستان را تعریف کرد و گفت: «ما همه‌جا را دنبال شما گشتم، ولی اثری از شما پیدا نکردیم. همه فکر کردیم زیر برف دفن شده‌اید!» من هم ماجرای برگشتمان را برایشان توضیح دادم. آن شب همگی با خوشحالی در منزل یکی از نوادگان شیخ مهمان شدیم.

همان شب، به اتفاق همه مردم روستا، به زیارت رفتیم. این خوشحالی و رهایی از آن مهلکه و مرگ را از لطف، برکت و کرم آن شیخ و سید بزرگوار و زائران مرقد ایشان می‌دانستیم.

از آن به بعد، هر روز برای زیارت مرقد آن سید بزرگوار می‌رفتیم و مردم را برای طوف و زیارت ترغیب و تشویق می‌کردیم تا شاید به مسافری در راه مانده و نیازمند مانند ما مدد و یاری رسانند. اکنون به لطف اداره راهداری و کمک مسافران زائر، آن گردنه سخت، حذف، بازسازی و آسفالت شده است و معلمان روستا دیگر متحمل آن شرایط سخت نمی‌شوند. ■

در آن سال‌ها امکانات ارتباطی مثل حال نبود. فقط بعضی از روستاهای بزرگ باجه مخابرات داشتند و ما نمی‌توانستیم به آن‌ها اطلاع دهیم که برگشته و زنده‌ایم. آن‌ها هم ناراحت و به گمان اینکه ما در زیر برف و کولاک دفن شده‌ایم، به روستای مولان آباد برگشته بودند. از روستای مولان آباد که مخابرات داشت، با اداره و اداره راهداری تماس گرفته و اطلاع رسانی کرده و خواستار کمک برای بیرون آوردن ماشین و ما شده بودند.

ما هم غافل از همه‌چیز و همه‌جا، در منزل همکاران در روستای ماهیدشت نهار خوردیم. نزدیکی‌های عصر، ماشین‌های اداره راهداری، لودر برف‌روب و یک ماشین شاسی بلند با لاستیک‌های بزرگ و پرزدار را از دور دیدیم. من و همکارم به سراغ آن‌ها رفتیم و خواهش کردیم هرچه سریع تر راه را باز کنند. گفتند: «برای پیدا کردن معلمان گمشده روستای مولان آباد گرفتار زیر برف مأموریت ویژه دارند و فعلاً اولویت رسیدن به گردنه است نه